

BS/47/2011

POLACY O SYTUACJI W LIBII

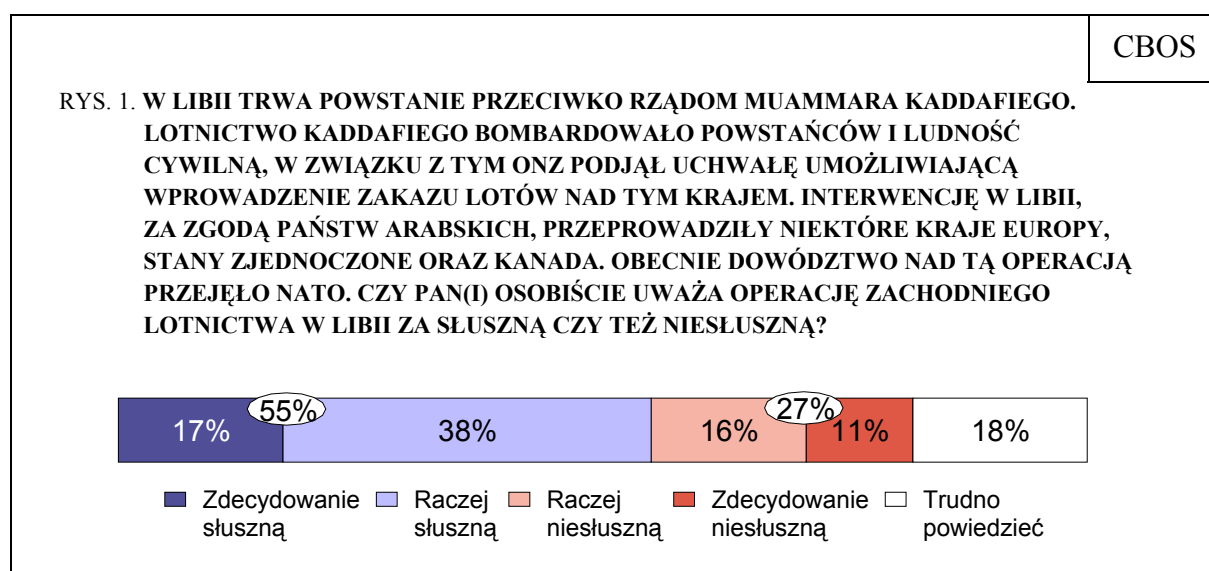

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
13 stycznia 2011 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Konflikt w Libii wciąż pozostaje daleki od rozwiązania. Bezpośrednio po zamknięciu przestrzeni powietrznej nad Libią przez samoloty krajów zachodnich, a później NATO siły Muammara Kaddafiego uległy osłabieniu. Obecnie sytuacja powstańców walczących przeciwko reżimowi Kaddafiego znowu jest bardzo trudna. Szczególnie ciężkie walki toczą się wokół oblężonych przez oddziały Muammara Kaddafiego miast na zachodzie kraju, takich jak Misrata. Siły reżimu są dużo lepiej wyposażone i wyszkolone, choć jednocześnie wydają się mniej zdeterminowane niż powstańcy. W kwietniowym sondażu¹ zapytaliśmy Polaków o stosunek do tego konfliktu.

Ponad połowa ankietowanych (55%) uważa, że interwencja lotnictwa Francji, Włoch, Wielkiej Brytanii, USA oraz Kanady była uzasadniona i pozwoliła powstrzymać rozlew krwi w sytuacji, gdy regularna armia mordowała ludność cywilną. Więcej niż jedna czwarta badanych (27%) sądzi jednak, że interwencja w Libii nie była konieczna.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (251) przeprowadzono w dniach 7 – 13 kwietnia 2011 roku na liczącej 1192 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

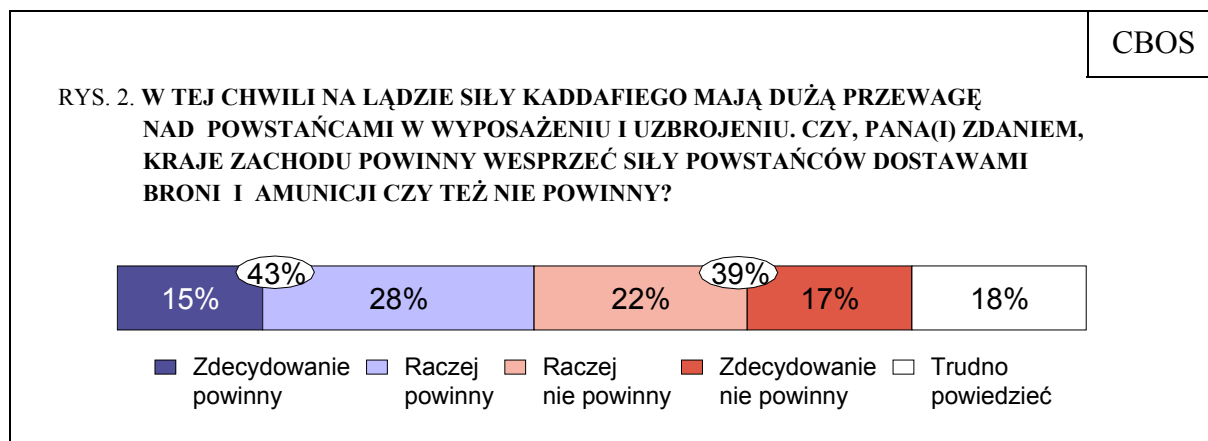
Oceny interwencji w Libii są w niewielkim stopniu zróżnicowane ze względu na cechy położenia socjoekonomicznego. Za słuszną nieco częściej uważają ją respondenci lepiej wykształceni oraz, co się z tym wiąże, bardziej zainteresowani polityką – legitymujący się wyższym wykształceniem, kadra kierownicza i specjaliści, osoby pracujące na własny rachunek oraz uczniowie i studenci. Relatywnie więcej przeciwników interwencji jest natomiast wśród pracowników usług, pracowników administracyjno-biurowych oraz robotników.

W niewielkim stopniu stosunek do interwencji w Libii różnicują także poglądy polityczne badanych – nieco częściej popierają ją osoby o orientacji prawicowej (62%) niż lewicowej (54%). Znajduje to również odzwierciedlenie w liczbie osób uznających ten krok za nieuzasadniony (wśród identyfikujących się z lewicą – 34%, a z prawicą – 22%). Przekłada się to w pewnym stopniu na różnice opinii na ten temat w potencjalnych elektoratach – interwencję w Libii uważają za niesłuszną relatywnie częściej zwolennicy SLD niż sympatycy pozostałych liczących się ugrupowań politycznych.

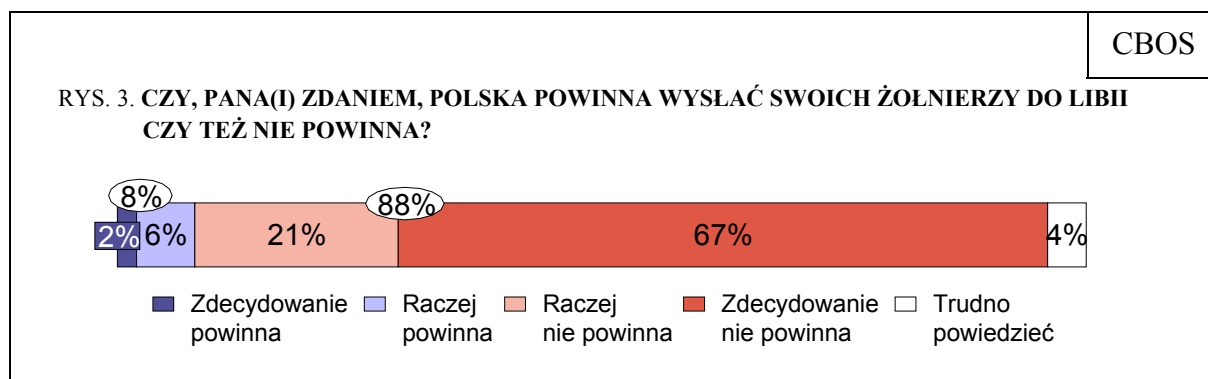
Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Czy Pan(i) osobiście uważa operację zachodniego lotnictwa w Libii za słuszną czy też niesłuszną?		
	Słuszną	Niesłuszną	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PSL	67	16	17
PO	64	22	14
PiS	61	25	15
SLD	56	36	8
Niezdecydowani	48	19	33
Niegłosujący	51	30	20

Polacy nie zajmują natomiast jednoznacznego stanowiska w kwestii tego, czy Zachód powinien bardziej zaangażować się w ten konflikt, np. wspierając siły powstańcze poprzez dostarczanie im broni i amunicji. Nieco ponad dwie piąte ankietowanych (43%) jest zdania, że kraje Zachodu powinny dostarczać powstańcom walczącym z reżimem Muammara Kaddafiego broń, niewiele mniej zaś (39%) uważa, że nie powinny tego robić.

Po przejęciu dowodzenia i odpowiedzialności za lotniczą interwencję w Libii przez wojska NATO zasadne stało się pytanie o ewentualny udział polskich żołnierzy w tej interwencji. Gdyby zatem okazało się, że w Libii potrzeba więcej samolotów, to czy realizując zobowiązania sojusznicze powinni tam polecieć również Polacy? Zdecydowana większość ankietowanych (88%) jest przeciwna udziałowi polskich żołnierzy w libijskim konflikcie, tylko nieliczni uważają, że jeśli zaszłaby taka potrzeba, to polskie oddziały powinny wziąć udział w tej interwencji (8%).

Stosunek Polaków do interwencji w Libii wydaje się dość złożony. W okresie PRL dobre stosunki polityczne i gospodarcze z Libią Muammara Kaddafiego (podobnie zresztą jak z Irakiem Saddama Hussajna) sprawiły, że relatywnie wielu Polaków pracowało w tym kraju na budowach różnego rodzaju obiektów przemysłowych czy dróg, a petrodolary

Kaddafiego liczyły się w bilansie handlowym ówczesnej gospodarki. Być może z tego powodu poparcie dla walczących o wolność libijskich powstańców nie jest tak jednoznaczne, jak mogłoby być w przypadku innych narodów próbujących się wyzwolić spod tyranii politycznej. Z drugiej strony dla opinii publicznej nie jest jasne, kim są libijscy powstańcy, czy po ewentualnym upadku Kaddafiego zapanowałaby w tym kraju anarchia czy też władzę przejęłyby jakieś inne siły polityczne. Doświadczenia związane np. z interwencją w Afganistanie nie są, jak dotąd, zachęcające. Dystans wobec libijskiego konfliktu widać szczególnie wyraźnie w relatywnie dużej niechęci do wsparcia powstańców dostawami broni i amunicji. Mimo że ponad połowa ankietowanych uważa interwencję lotnictwa NATO za słuszną, Polacy z niechęcią odnoszą się do ewentualnej możliwości jej rozszerzenia, a już zdecydowanie przeciwni są udziałowi w niej polskich żołnierzy.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1

		W Libii trwa powstanie przeciwko rządowi Muammara Kaddafiego. Lotnictwo Kaddafiego bombardowało powstańców i ludność cywilną, w związku z tym ONZ podjął uchwałę umożliwiającą wprowadzenie zakazu lotów nad tym krajem. Interwencję w Libii, za zgodą państw arabskich, przeprowadziły niektóre kraje Europy, Stany Zjednoczone oraz Kanada. Obecnie dowództwo nad tą operacją przejęło NATO. Czy Pan(i) osobiście uważa operację zachodniego lotnictwa w Libii za słuszną czy też niesłuszną?			Liczba osób
		Słuszną	Niesłuszną	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		55	27	18	1189
Płeć	Mężczyźni	63	25	11	563
	Kobiety	47	29	25	626
Wiek	18-24 lata	56	29	15	154
	25-34	54	32	13	234
	35-44	58	26	16	205
	45-54	59	25	16	189
	55-64	54	27	19	211
	65 lat i więcej	48	21	31	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	50	28	22	456
	Miasto do 20 tys.	60	24	16	150
	20-100 tys.	52	33	14	225
	101-500 tys.	60	21	18	202
	501 tys. i więcej mieszk.	59	26	15	156
Wykształcenie	Podstawowe	51	23	25	281
	Zasadnicze zawodowe	52	27	21	294
	Średnie	53	31	16	399
	Wyższe	65	24	11	215
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	65	24	12	119
	Średni personel, technicy	58	28	13	48
	Pracownicy adm.-biurowi	58	33	9	68
	Pracownicy usług	46	35	18	70
	Robotnicy wykwalifikowani	54	33	12	142
	Robotnicy niewykwalifik.	50	31	18	56
	Rolnicy	56	21	22	61
Pracujący na własny rach.	61	24	15	55	
Bierni zawodowo	Renciści	56	29	16	84
	Emeryci	50	22	29	248
	Uczniowie i studenci	62	24	14	97
	Bezrobotni	56	25	19	72
	Gospodynie domowe i inni	43	32	25	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	61	28	11	173
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	30	10	101
	sekt. pryw. poza rolnict.	54	31	14	270
	prywatnym gosp. rolnym	53	24	23	64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	49	29	21	182
	501-750	58	22	20	145
	751-1000	51	33	16	219
	1001-1500	58	25	17	182
	Powyżej 1500 zł	65	26	9	184
Ocena własnych war. mater.	Złe	45	32	23	162
	Średnie	53	25	22	556
	Dobre	60	27	13	471
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	42	33	25	71
	Raz w tygodniu	56	25	19	593
	1-2 razy w miesiącu	55	22	24	167
	Kilka razy w roku	54	31	16	224
	W ogóle nie uczestniczy	59	31	10	134
Poglądy polityczne	Lewica	54	34	13	196
	Centrum	56	29	15	435
	Prawica	62	22	16	335
	Trudno powiedzieć	41	26	34	223

Tabela 2

		W tej chwili na lądzie siły Kaddafiego mają dużą przewagę nad powstańcami w wyposażeniu i uzbrojeniu. Czy, Pana(i) zdaniem, kraje Zachodu powinny wesprzeć siły powstańców dostawami broni i amunicji czy też nie powinny?			Liczba osób
		Powinny	Nie powinny	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		43	39	18	1189
Płeć	Mężczyźni	49	39	12	564
	Kobiety	36	40	24	625
Wiek	18-24 lata	56	32	12	154
	25-34	33	52	16	234
	35-44	35	49	16	205
	45-54	46	41	13	190
	55-64	44	35	21	210
	65 lat i więcej	46	22	32	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	40	38	22	455
	Miasto do 20 tys.	48	40	11	150
	20-100 tys.	43	40	17	226
	101-500 tys.	42	37	21	202
	501 tys. i więcej mieszk.	45	41	14	156
Wykształcenie	Podstawowe	45	30	25	280
	Zasadnicze zawodowe	38	44	18	294
	Średnie	44	40	17	399
	Wyższe	43	44	14	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	47	39	14	119
	Średni personel, technicy	39	45	16	48
	Pracownicy adm.-biurowi	34	45	21	69
	Pracownicy usług	31	47	22	69
	Robotnicy wykwalifikowani	41	48	11	142
	Robotnicy niewykwalifik.	41	48	11	56
	Rolnicy	37	44	19	61
	Pracujący na własny rach.	34	50	16	55
Bierni zawodowo	Renciści	51	32	17	84
	Emeryci	44	26	29	248
	Uczniowie i studenci	63	29	8	97
	Bezrobotni	39	41	19	72
	Gospodynie domowe i inni	30	50	20	69
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	38	45	16	174
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	45	12	101
	sekt. prywat. poza rolnict.	38	46	15	270
	prywatnym gosp. rolnym	37	43	20	64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	37	48	16	181
	501-750	46	29	25	145
	751-1000	43	37	21	219
	1001-1500	42	41	17	183
	Powyżej 1500 zł	49	42	9	184
Ocena własnych war. mater.	Złe	39	35	26	161
	Średnie	44	36	20	556
	Dobre	42	44	14	472
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	43	39	18	70
	Raz w tygodniu	42	38	20	593
	1-2 razy w miesiącu	48	31	21	168
	Kilka razy w roku	41	42	17	225
	W ogóle nie uczestniczy	42	50	8	134
Poglądy polityczne	Lewica	44	47	10	197
	Centrum	42	43	15	436
	Prawica	50	33	16	334
	Trudno powiedzieć	31	33	36	222

Tabela 3

		Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna wysłać swoich żołnierzy do Libii czy też nie powinna?			Liczba osób
		Powinna	Nie powinna	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		8	88	4	1192
Płeć	Mężczyźni	9	88	3	565
	Kobiety	6	88	5	627
Wiek	18-24 lata	16	81	3	154
	25-34	9	87	5	235
	35-44	7	92	2	205
	45-54	7	90	3	190
	55-64	4	92	4	213
	65 lat i więcej	4	87	9	196
Miejsce zamieszkania	Wieś	9	86	4	457
	Miasto do 20 tys.	6	90	4	150
	20-100 tys.	5	91	4	226
	101-500 tys.	10	87	3	203
	501 tys. i więcej mieszk.	4	91	5	156
Wykształcenie	Podstawowe	8	83	8	281
	Zasadnicze zawodowe	6	90	4	295
	Średnie	8	91	1	400
	Wyższe	7	89	4	216
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	10	86	4	119
	Średni personel, technicy	2	94	4	48
	Pracownicy adm.-biurowi	11	89		69
	Pracownicy usług	10	88	2	70
	Robotnicy wykwalifikowani	8	91	1	142
	Robotnicy niewykwalifik.	8	86	6	56
	Rolnicy	7	92	2	61
	Pracujący na własny rach.	2	98		55
Bierni zawodowo	Renciści	2	95	3	84
	Emeryci	4	87	8	249
	Uczniowie i studenci	16	80	4	97
	Bezrobotni	12	83	6	72
	Gospodynie domowe i inni	6	88	6	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	10	87	3	174
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	11	87	1	101
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	91	3	271
	prywatnym gosp. rolnym	6	92	1	64
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	5	90	5	182
	501-750	5	92	4	146
	751-1000	7	89	4	219
	1001-1500	7	90	3	183
	Powyżej 1500 zł	11	86	3	185
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	89	7	163
	Średnie	7	88	4	556
	Dobre	9	88	3	473
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	6	90	4	71
	Raz w tygodniu	7	89	4	593
	1-2 razy w miesiącu	9	86	5	170
	Kilka razy w roku	8	87	5	225
	W ogóle nie uczestniczy	6	92	2	134
Poglądy polityczne	Lewica	7	90	3	197
	Centrum	6	92	3	436
	Prawica	11	86	3	336
	Trudno powiedzieć	5	84	10	223